

Léčení nosemy pelyňkem *Artemisa absintum*

(Alexandr Komissar, Schweizerische Bienen – Zeitung, 2002, č. 9, str. 13)

Souhrn: Alkoholový výluh pelyňku má podobný účinek na nosemu jako požití antibiotika fumagilinu.

Od doby, kdy je celý včelařský svět „zaměstnáván“ roztočem *Varroa Destructor*, je nosema pouze okrajové diskusní téma. Přesto se nosema nesmí podceňovat. Obecně se usuzuje, že latentní a nenápadná forma této nemoci značně zkracuje život včel a vede k poklesům výnosů. Statistické analýzy říkají, že nosema existuje přes 50 let a že asi 15% včelstev je touto chorobou infikováno (Mezinárodní sympozium k ochraně zdraví včely medonosné). Antibiotikum Fumagilin je sice spolehlivý prostředek k ošetřování nosemy, ale při jeho aplikaci dochází ke kontaminaci medu a jeho užívání je proto zakázáno. Kromě toho by profylaktická opatření byla dosti drahá.

Pelyňkové tinktury

Po jistý čas doporučují včelaři různé bylinné tinktury, které včelám přimíchávají zjara do krmení.

Ukrajínští badatelé testovali ve včelařském institutu pelyňkové tinktury na působnost oproti nosemovým zárodkům ve srovnání s fumagilinem. K tomu používají 100 g usušených pelyňkových listů a květů na 1 litr 96% alkoholu. Usušené listy a květy se namáčejí po několik dnů do alkoholu. Tato tinktura se přidávala do krmiva nebo krmného těsta (20 ml na 1 l krmiva, 20 ml na 1 kg těsta).

Zkrmování krmného těsta s přídavkem 5% pylu je na Ukrajině všeobecnou praxí při časném jarním krmení včelstev. Toto se děje hlavně v oblastech s časnou snůškou z akátů a v oblastech s produkcí paketových včelstev.

Postup: 200 g tohoto těsta nebo 200 ml cukrového roztoku se aplikuje 3 x v odstupu 5 dnů na každou uličku ve včelstvu. Současně se používal dnes zakázaný fumagilin dle návodu výrobce: každých 5 dnů dostala včelstva o 6 rámcích 1 litr cukerného roztoku nebo 1 kg krmného těsta. Zkrmování 3 kg těsta v průběhu 15 dnů je normální praxe výrobců paketových včelstev.

Zkrmování krmného těsta

Ošetřovací látky se testovaly ve dvou včelařských provozech, kde se nacházely vždy dvě skupiny včelstev infikovaných noseмой. Výsledek ošetřování oběma prostředky byl prakticky identický. Vědci doporučují však spíše používání medocukrového těsta, protože při používání cukerného roztoku s hořkou pelyňkovou tinkturou a její ukládání do medových zásob mohou med svojí hořkou příchutí ovlivňovat.

Pokusy ukázaly, že alkoholový roztok pelyňku má při ošetřování nosemy přibližně stejné účinky jako ošetření fumagilinem. Přičemž je ošetření pelyňkovou tinkturou mnohem lacinější a při krmení pelyňkovým těstem bez problémů. Pelyňek tak nahrazuje problematickou léčbu fumagilinem.